

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
ТОВ «Експертус Тек»
від 18 листопада 2022 № 38

Програма підвищення кваліфікації «Організація інклюзивного середовища та навчання у школі»

Пояснювальна записка

Програму підвищення кваліфікації «Організація інклюзивного середовища та навчання у школі» (далі — Програма) розроблено відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту», концепції Нової української школи та на основі чинних нормативних документів щодо організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти.

Актуальність Програми зумовлена необхідністю створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища у кожному закладі загальної середньої освіти, організації інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки дітей з особливими освітніми потребами. Зростання кількості учнів, що потребують інклюзивного навчання за різними рівнями підтримки, зумовлює потребу в підвищенні інклюзивної компетентності кожного керівника, педагога та практичного психолога.

Цільова аудиторія: керівники, заступники керівників, педагогічні працівники, практичні психологи закладів загальної середньої освіти, консультанти центрів професійного розвитку педагогів.

Мета Програми: удосконалити інклюзивну компетентність слухачів у питаннях інклюзивних цінностей та індивідуалізації освітнього процесу відповідно до потреб кожної дитини; розвинути професійні навички щодо організації інклюзивного навчання та психолого-педагогічного супроводу учнів з особливими освітніми потребами.

Напрями підвищення кваліфікації:

- розвиток управлінської компетентності;
- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;
- емоційно-етична компетентність.

Вид підвищення кваліфікації — навчання за програмою підвищення кваліфікації.

Форма підвищення кваліфікації — дистанційна, у Вищій школі освітнього менеджменту.

Завдання Програми:

- розвивати у слухачів ефективно в умовах інклюзивного навчання цінності та компетентності педагога;
- сприяти формуванню здатності реалізовувати командний підхід в організації інклюзивного навчання у школі;
- формувати навички застосування технології індивідуального планування та реалізації індивідуальної програми розвитку в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами;
- розвивати здатність забезпечувати основні аспекти і принципи інклюзивного середовища та універсального дизайну;
- формувати та розвивати вміння корегувати свою взаємодію з дитиною залежно від її індивідуальних особливостей, застосовувати методи допомоги дитині у гострому та посттравматичному стресовому стані;
- розвивати емоційно-етичну компетентність, навички партнерської взаємодії;

- сприяти особистісному та професійно-діяльнісному самовдосконаленню керівників та педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти на основі активізації їхнього професійного досвіду.

Результати навчання:

- розуміння суті понять «інклюзія», «інклюзивність», «інклюзивне навчання» та усвідомлення цінностей інклюзивної освіти;
- здатність реалізовувати командний підхід в організації інклюзивного навчання у школі;
- володіння знаннями і вміннями щодо застосування технології індивідуального планування та реалізації індивідуальної програми розвитку в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами;
- здатність забезпечувати основні аспекти та принципи інклюзивного середовища та універсального дизайну;
- навички корегування своєї взаємодії з дитиною залежно від її індивідуальних особливостей;
- здатність зменшувати соціально-психологічні наслідки психотравмівних чинників для дитини;
- готовність до партнерства, уміння налагодити взаємодію у команді психолого-педагогічного супроводу.

Навчально-методичне забезпечення:

- текстові лекції, що містять інтерактивні елементи;
 - відеолекції;
 - презентації, пам'ятки та інші довідково-практичні матеріали.
- Усі матеріали доступні для скачування.

У розробленні Програми брали участь:

- Інна Горбенко, доцент кафедри менеджменту, практичної психології та інклюзивної освіти Університету Григорія Сковороди у Переяславі, канд. пед. наук;
- Олена Святенко, заступник директора департаменту — начальник управління роботи із закладами загальної середньої та дошкільної освіти департаменту інституційного аудиту Державної служби якості освіти України;
- Інна Кіндрат, головний редактор Вищої школи освітнього менеджменту, канд. пед. наук;
- Тетяна Гурковська, психолог-консультант, головний редактор журналу «Практичний психолог: дитячий садок».

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться

Загальні: володіння професійною термінологією; здатність діяти в нестандартних ситуаціях, працювати в команді, дотримуватися професійної етики, діяти соціально відповідально.

Фахові: оволодіння алгоритмом організації інклюзивного навчання, реалізації командного підходу, застосування технології індивідуального планування та реалізації індивідуальної програми розвитку в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами; здатність забезпечувати основні аспекти та принципи інклюзивного середовища та універсального дизайну.

Обсяг (тривалість) навчання: 30 академічних годин, що відповідає 1 кредиту ЄКТС.

Зміст програми

Перелік навчальних тем

Модуль	Курс / тема	Уроки
Опануємо філософію та принципи інклюзивної освіти <i>9 год</i>	Інклюзивна компетентність	Чому інклюзивна освіта стосується кожного закладу освіти й педагога
		У чому суть поняття «інклюзія» та які принципи інклюзивної освіти
		Які цінності та компетентності педагога забезпечують ефективність інклюзивної освіти
	Умови інклюзивного навчання	За якими ознаками класифікують особливі потреби учнів
		Як організувати інклюзивне навчання за новим Порядком
		Які зміни до Порядку врахувати в умовах воєнного стану
Як оцінити школу за індексом інклюзії		
Як подолати стереотипи та упередження щодо навчання та розвитку дітей з ООП: практикум		
<i>Тест за модулем</i>		
Забезпечуємо інклюзивне середовище <i>6 год</i>	Створення інклюзивного середовища	У чому відмінності інклюзивного середовища від неінклюзивного
		Як створювати інклюзивні класи за рівнями підтримки
		Які будівельні норми дотримати, щоб створити безперешкодний доступ до закладу освіти
	Універсальний дизайн	Як забезпечувати універсальний дизайн у навчанні
Як реалізовувати диференційоване викладання: адаптації та модифікації		
<i>Тест за модулем</i>		
Індивідуалізуємо освітній процес <i>15 год</i>	Командний підхід в організації інклюзивного навчання	На яких трьох рівнях функціонує команда психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП
		Як забезпечує супровід дитини з ООП асистент вчителя
		Як застосовувати технологію спільного викладання
		Як організовувати та проводити корекційно-розвиткові заняття для дітей з ООП
	Технологія індивідуального планування	Як розробляти індивідуальну програму розвитку дитини
		Як укладати індивідуальний навчальний план
		Як реалізовувати індивідуальну програму розвитку: функції членів шкільної команди
		Як оцінювати навчальні досягнення учнів з ООП
Підтримка дітей з ООП у воєнний та повоєнний час	Як організувати навчання дітей з ООП у воєнний час	
	Як допомогти дитині у гострому та посттравматичному стресовому стані	
<i>Тест за модулем</i>		
<i>Підсумковий тест</i>		